

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

Ч. 33.

СЕРЕДА, 26. ЦВІТНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, APRIL 26th, 1922.

No. 33.

VOL. IV.

РАДЯНСЬКІ РЕПУБЛІКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД БУРЖУАЗНИХ ДЕРЖАВ МІЖНАРОДНОЇ ПОЗИЧКИ.

Совітська делегація на генуїській конференції згодилася призначити доповідь і воєнні договори в заміну за признание Радянських Республік і за укладення міжнародної позички.

ГЕНУЯ, 21. ЦВІТНЯ. — Росія годиться призначити доповідь і воєнні договори, включаючи договори правительств царського і Керенського, та вести переговори в справі права власності чужинців в границях радянських республік.

В заміну за це Совітська Росія домагається правного визнання і міжнародної позички.

Така є урядова відповідь совітської делегації, предложена їй по полудні аліантам.

Політична комісія генуїської конференції, якій предложено сю відповідь, прийняла її як многонадійну підставу для відновлення переговорів. Назначено комісію експертів для розгляду совітської ноти.

Головними точками, на яких Совітська Росія згодиться з умовами аліантських експертів, є наступні:

- 1) Правне признание аліантами совітського правительства.
- 2) Негайна фінансова поміч з історичних аліантів в формі великої позички.
- 3) Угода щодо воєнних довгів з певними контрдомаганнями і відложенням виплат.

Совітська делегація признає довги лише під умовою, що будуть визнані радянські республіки.

Відповідь совітської делегації заявляє дуже виразно, що Совітська Росія признає царські і Керенські довги лише під умовою, що буде офіційно признание совітського правительства.

Доки Росія не є офіційно признана як суверенна держава, вона не може бути відвільна за минулі довги, каже нота.

ЛОЙД ДЖОРДЖ КАЖЕ, ЩО ЄСЛИ ФРАНЦІЯ ВИКЛИЧЕ ВІЙНУ, АНГЛІЯ НЕ ВІЗЬМЕ В НЕЇ УЧАСТІ І ФРАНЦІЯ БУДЕ ПОБИТОЮ.

ГЕНУЯ, 23. ЦВІТНЯ. — Телеграфуючи до лондонського "Таймса", Генрі Віксам Стід каже:

"Розмовляючи з деякими делегатами Лойд Джордж заявив, що якщо Франція розіве конференцію, вона викличе європейську війну, в якій Англія не візьме участі; Франція закінчить її тим, що буде сама здавлена".

СОЮЗ МІЖ НІМЕЦЬКОЮ, РАДЯНСЬКИМИ РЕПУБЛІКАМИ І ТУРЕЧЧИНОЮ.

ГЕНУЯ, 21. ЦВІТНЯ. — Німеччина і Росія, лише нині "Каттандіно", вже прийшли до угоди з правительством турецьких націоналістів в Ангорі щодо спільної програми в заграничній політиці.

Газета каже, що це є великою небезпечкою для інших держав, особливо балканських.

Чехословацчина може заключити з Совітською Росією особливий договір.

ГЕНУЯ, 22. ЦВІТНЯ. — Чехословацчина виразно заявляє, що якщо конференція не вміє заключити вдоволюючої угоди з Росіянами, вона буде призована заключити з Совітською Росією особливий договір за своєї власної ініціативи.

БОЛГАРІЯ РОЗОРУЖИЛА ВСІХ ВРАНГЛІВЦІВ.

Зробила це на домагане укр. радянського правительства.

СОФІЯ, Болгарія, 22. ЦВІТНЯ. — Болгарія повідомила українське радянське правительство, що всі війська, які прибули до Болгарії під командою ген. барона Врангеля, зістали розоружені.

Нота була вислана у відповідь на українську депешу, в якій було сказано: що на случай нападу врангелівців на Україну, сей напад буде уважатися за воєнний акт зі сторони Болгарії.

ТОЧКИ ДОГОВОРУ МІЖ НІМЕЦЬКОЮ І РАДЯНСЬКИМИ РЕПУБЛІКАМИ.

ГЕНУЯ, 17. ЦВІТНЯ. — Російсько-німецький договір, який підписали в Рашале Юрій Черіч і д-р Ратенав, містить наступні постанови:

Артикул 1. (а) — Німецьке і російське правительства згодилися налагодити справи воєнних часів на наступуючій основі:

Німецьке правительство і Совітська Республіка зрікаються взаємно відшкодовану за воєнні видатки і воєнні шкоди, як також за ті шкоди, які потерпіли їх горожане на воєнних територіях з причин військових заряджень, включаючи в те реквізиції переведені у ворожій країні. Контрактуючі сторони зрікаються ся рівнож винагороджені за цивільні шкоди, спричинені так званими військовими законами або

те законів і постанов Совітської Республіки, наскільки вони відносилися до німецьких горожан, або до їх приватних прав, або до прав самої німецької держави, однак під умовою, що совітське правительство не буде заспокоювати подібних претенсій якоїнебудь третьої держави.

Артикул 3. — Мають бути привернені негайно консулярні і дипломатичні взаємини між Німецькою Державою і Федеративною Республікою Соціалістичної Радянської Росії; справу допущення консулів до обох країв налагоджає окрема угода.

Артикул 4. — Оба правительства годяться даліше, що права горожан обох сторін на території другої сторони, як також регуляція торговельних зносин, має опиратися на принцип найбільш упливаючої держави. Той принцип не включає прав і догодити, наданих совітським правительством іншій совітській державі, або якійнебудь державі, що становила колись частину російської імперії.

Артикул 5. — Оба правительства мають намір помагати собі взаємно і в найбільш добродійній дусі при поборюванні своїх економічних трудностей. В разі налагодження тої справи на міжнародній основі, між ними має відбутися передступна обміна поглядами. Німецьке правительство заявляє готовість помагати в найбільш розширених при заключенні і реалізації в житті економічних контрактів між приватними підприємствами в обох краях.

Артикул 6. — Клятва 1., параграф Б, і Клятва 4. сей угоди мають увійти в життя після ратифікації сего документу; інші клятиви увійдуть в життя негайно.

Німеччина признає Сов. Росії товарний кредит на 100 мільйонів золотих марок.

БЕРЛІН, 20. ЦВІТНЯ. — Німеччина признає правительство Совітської Росії кредит у висоті 100 мільйонів марок в золоті.

Переговори в сій справі вже укінчені. В них брав участь Карло Радек, який остає ще на якийсь час в Німеччині.

Кредит буде уділений Росії у формі мануфактури, а сплата кредиту буде переведена сирими матеріалами.

Французька газета каже, що в Генуї першого тижня виграли большевики.

ПАРИЖ, 16. ЦВІТНЯ. — У своїх замітках про генуїську конференцію "Тан" говорить: "Треба признати, що генуїська конференція є війною і перша фаза тої війни скінчилася ся корисно для большевиків. Протягом не цілого тижня, стоячи лицем в лице з Антантою, яка находить ся під проводом самого Лойд Джорджа, вони досягнули три важні результати. Іх допущення на конференцію на столі такої рівності, що на дід є однозначна з урядовими призначеннями; вони зберегли в цілості всі свої претенсії, не підписуючи і не зрікаючись нічого, а їх рішенням успіхом було се, що вислід конференції залежить тепер від Москви".

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ. Товариші! Коли змінюєте своє місце побуту, змінюйте завіжди свою стару і нову адресу. Сим заощадите багато часу для адміністратора і скорше дістанете часопис на нову адресу.

ЧИСЛО СТРАЙКУЮЧИХ ВУГЛЕКОПІВ В АМЕРИЦІ ДІЙШЛО ДО 680 ТИСЯЧ.

За минулий тиждень вишло на страйк 20.000 нових вуглекопів.

ІНДІЯНОПОЛІС, Инд., 21. ЦВІТНЯ. — З кінцем третього тижня всекраєвого страйку вуглекопів, який припадає на нинішній день, урядники юні Злучені Майнери Америки заявляють, що страйк не дійшов ще до своєї висоти, хоча кількість страйкуючих майнерів збільшило ся до 680.000, себто о 20.000 за тиждень.

Від початку страйку, себто від 1. ЦВІТНЯ, не зайшла в страйковим русі ніяка важніша подія.

ВЕЛИКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ КОМУНІСТІВ І СОЦІЯЛІСТІВ В БЕРЛІНІ І У ВІДНІ.

В демонстрації в Берліні брало участь поверх 100.000 робітників.

БЕРЛІН, 21. ЦВІТНЯ. — Вчорашній день був свідком величавої демонстрації в Берліні, улаженної сільно комуністами і незалежними соціялістами.

Демонстраційний похід переділи масові віча, на яких проводники комуністичних і соціялістичних партій вказували на konieczність злучення пролетарських сил до боротьби з капиталом.

Люстгартен і площа перед палатою були вкриті непроглядними масами робітництва і лісом червоних прапорів. Очевидці заявляють, що се була найбільша демонстрація, яка коли відбула ся в Берліні. Число учасників в демонстраційним поході обчислюють на 100.000 осіб.

Головною темою бесідників була справа конференції в Генуї, а зокрема підписане угоди Німеччини зі Совітською Росією. Бесідники пиятували острими словами махінації капіталістичних аліантів, які хотіли би за всяку ціну сю угоду знищити.

Величава демонстрація у Відні.

ВІДЕНЬ, 21. ЦВІТНЯ. — Комуністи разом зі соціялістами уладили вчора величаву демонстрацію, в якій взяло участь поверх 100.000 робітників.

Ціллю демонстрації було виявити буржуазії, що робітництво розуміє вагу злученого пролетарського фронту та що воно злученими силами буде вести боротьбу проти всяких зусиль капіталу позбавити робітництво його дотеперішних здобутків.

О 4. годині по полудні всі фабрики запертали працю. Робітники удали ся впрот з фабрик до центра міста, де формували ся демонстраційний похід. Замітним було утворене відділів з жовтих соціялістів, які удержували лад під час походу, який переходив головнимим удіямим міста при звуках революційних гимнів.

Перебіг демонстрації був зовсім спокійний, хоч владі надіялися ся заворушень, беручи на увагу великий зріст безробіття в останніх часах.

РАКОВСЬКИЙ НАЙЛУЧШИМ БЕСІДНИКОМ В ГЕНУІ.

ГЕНУЯ, 14. ЦВІТНЯ. — Християн Раковський, член совітської делегації, простував сьогодні в розмові з представниками преси деякі історичні помилки, які висказав вчора румунський міністер заграничних справ Діаманді у своїй заяві дотично Бесарабії, кажучи, що той край належав до Румунії аж до 1878 р.

Раковський казав, що царська Росія анексувала в 1878 р. лише деякі округи Бесарабії, даючи Румунії в заміну за те Добруджу, та що ті округи належали до Росії аж до 1854 р. А сьогодні, казав Раковський, річ не в тім, що хто колись посідав, але в тім, чи на-

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Відозва вчених України до західних діячів науки.

В Харкові відбула ся в марті конференція всеукраїнського комітету допомоги вченим, в склад якої входили як харківські вчені, так і уповноважені від Києва, Одеси і Катеринослава, а саме: професори Данилевський, Багалій, Кримський, Пшеборський, Граве, Кларк, Писаржевський, Еваринович, Сикорський, художник Кратко, письменник Гнат Хоткевич і інші. На засіданні 19. марта 1922 р. конференція ухвалила з приводу міжнародної конференції в Генуї таку відозву до всіх діячів науки Заходу:

"Через низку інтервенційних війн Україна зазнала нечувану руйну і опустошеня, як на полі матеріальних, так і культурних цінностей. Приступивши до мирового будівництва, У. С. Р. П. знову стоїть перед загрозю паралізованого мирної роботи, яка за останній час набрала відживлення і в царині наукової діяльності на Україні. Конференція всеукраїнського комітету допомоги вченим однастайно без ріжниць політичних переконань кожного з її учасників вважає своїм обовязком рішуче піднести голос проти такого характеру спроб, які спричинили би ся до найтяжчих ударів на життєві інтереси українського народу і загальні інтереси культури. Разом з народними масами, робітниками і селянами та широкими колами інтелігенції, вчені України вважають, що відновлене нормальних взаїмнокорисних відносин з Заходом має бути досяжене без неприпустимих замірів на гідність України і Росії, як незалежних держав і без накинєня на них тягару, що мігби заглушити всі ростки господарського і культурного відродження.

Зокрема щодо боргів — конференція вважає за свій обовязок завважити, що перемога держав-побідниць у світовій війні, — яка принесла ім стільки придбав і нічого, крім спустошені і руїни, не дала Україні і Росії — була в значній мірі осягнена за ціну мільйонів життя синів українського і російського народів і що ціна сей крові і пілсумок спустошені, спричинених світовою війною України і Росії, не можуть бути скинені з тезів справедливості. Вчені України почувують себе за членів міжнародної сімї вчених. І в імя культури, в імя права і справедливості, вони повинні панувати між народами, вони перед лицем генуїської конференції звертають сю свою заяву до сумління і розвитку культурного світа Заходу".

Амстердамський Інтернаціонал за визнання Сов. Росії і скасуванням воєнних довгів.

ГЕНУЯ, 20. ЦВІТНЯ. — Амстердамський Інтернаціонал Професійних Союзів висів вчора на руки президії міжнародної економічної конференції в Генуї меморандум, в яким говориться про загальне розоруження і скасування воєнних

селене Бесарабії, яке належати до Румунії; Росія є за самоозначення для того населєня, і як би відповідно і свободно переведений плебісцит виявив, що Бесарабії хочуть азучити ся з Румунією, тоді Росія радо на се згодилася ся.

Раковський казав також, що Румунія заключила в марті 1918 договір з Росією, в якому обіцяла евакуувати Бесарабію до двох місяців.

Раковський, який є президентом Української Республіки, okazaєть ся мабуть найважливішим членом совітської делегації на міжнародній конференції. Він дуже любить ся в дебатах і в нього стільки упертості і доброго гумору, що під тим зглядом, як здаєть ся, його не потрафить перевисшити ніхто з делегатів.

А дуже вбили ся йому в голову резерви золота в Злучених Державах. Вчора знову пробував "напасти" на скарб Вуйка Сема, виступивши у фінансовій комісії з пропозицією, щоби Америка, маючи великі засоби золота, уділила позичку біднішим державам.

Український президент пропонував, щоби ті позички залежали від кількості населєня країв, що очевидно далоб Росії найбільшу пайку.

Великий концерт в Вінніпегу в користь голодуючих в Сов. Росії.

В слідуючю неділю відбудеть ся в Вінніпегу в CARTEL THEATRE величавий концерт, з якого весь дохід йде на поміч голодуючим в Совітській Росії. Концерт устроєть ся заходом Канадійського Комітету Помочі Голодуючим в Совітській Росії. Програма концерту надзвичайно богата. Хто прийде, той певно не пожалує. Тикети на концерт можуть ся про загальне розоруження і скасування воєнних

ТРИ ШТУКИ НАРАЗІ!

Драматично-Співацький Клубок Укр. Робітничого Дому відіграє

В СУБОТУ, 29. ЦВІТНЯ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ надзвичайно гарні три одноактківки з робітничого життя:

перша з них п. н.:

"МАНДРІВНИК"

Драматичний ескіз в одній дії Пестра Горі.

Друга п. н.:

"ПОВИНЕН"

Драматичний етюд в одній дії С. Черкасенка.

Третя п. н.:

"СТРАЙКЕР"

Драматичний малюнок в одній дії Л. Райнгольда.

Всі три штуки є надзвичайно гарні і займаючі. Написані вони визначними письменниками і любачити їх на сцені — се рідкість. Перша з них "Мандрівник" малює Перший Май, день пролетарської весни, малює смерть старого світа і народжене ся нового. Приходить на сцену і киче другий. Участь в сех штуках беруть найліпші сили Спів.-Драматичного Клуба Укр. Роб. Дому.

УВАГА! В СУБОТУ, 6. МАЯ КЛУБОК ВІДІГРАЄ ПО РАЗ ДРУГИЙ НОВУ ШТУКУ П. Н.:

"ВЕЛИКИЙ КОМУНАР."

ПРИХОДІТЬ НА МАСОВИЙ МІТІНГ!

В НЕДІЛЮ, 30. ЦВІТНЯ, С. Р. О ГОД. 2. ПО ПОЛУДНІ

відбудеть ся

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВИЙ МІТІНГ

на яким будуть промовляти т. т. М. Попович і М. Шатунський.

Всі, що цікавлять ся робітничими справами, повинні прийти на сей мітінг.

Заряд Відділу Укр. Секції Р. П. К.

Заряд Відділу Створаршеня У. Р. Д.